

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.
Szerkesztésért felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁLÉ.

Alapította:
DR. KISS PÁL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYSBEN:
Félévre 10 K — f. | Egy hóra 1 K 50 |
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKRE:
Félévre 14 K — f. | Egy hóra 2 K

Visszafoglaltuk az oroszoktól Kaluszt

Vezérkarunk jelentése

(Hivatalos jelentés.)

BUDAPEST, július 16.

Keleti harcokról:

Német és magyar és osztrák csapatok nyomásának elgedve az oroszok kiűritették Kaluszt és a Lomnica nyugati partját.

A szövetséges csapatok utánuk nyomultak az oroszoknak és Kalusztól délre helyenkint erősebb harcokra került a sor.

Bazianynál horvát zászlóaljok ellenállásán több orosz előretörés megghiúsult.

Londrastraunál és Novicánál tért nyertünk.

Olasz hadszíntér:

A Kolbrikonon egy olasz akna felrobbant, rohamesapataink megszállották a tölesért.

Délkeleti hadszíntér:

Semmi lényeges esemény nem történt.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Újabb hajóelsüllesztések

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: Az Atlanti-óceánon ismét elsüllesztettek tengeralattjáróink több gőzöst és vitorláshajót.

Közük volt a Trilby nevű 2000 tonnás fölfegyverzett angol gőzös érerakománnyal, a 3400 tonnás Matador darabáruval Angliába és a Lady of the Lake angol vitorlás. A megtámadott hajók egyike tengerit szállított Amerikába.

A politika hirei

A főispáni állások betöltése. A közéletmezői hivatal új vezetősége. Az új fiumei kormányzó. Lesz-e új választás?

A minisztertanács ma foglalkozott a még betöltetlen főispáni állások dolgával. Az új kinevezések legközelebb megjelennék.

A közéletmezői hivatal új vezetőséget kapott. Elnöke lett Hadik János gróf, egyik alelnöke Nagy Ferenc dr. miskolci polgármester, aki a városok életmezői ügyeit fogja intézni, a másik Bartha ezredes, aki a katonaság ellátásáról fog gondoskodni. Látszik tehát az új kormány kitűnő szervezőképessége, mert a közéletmezői intézését a legkiválóbb szakemberekre bízta.

Az új fiumei kormányzót is kinevezték, a ki Fekelfalussy Zoltán lesz.

Illetékes kormánypárti körökben beszélnek hogy 20—25 képviselő az ősz előtt ki fog válni a munkapártból, mihelyt megismerik a kormány választójogi tervezetét. A munkapártban ma legalább ötven azoknak a képviselőeknek a száma, akik elégedetlenek Tisza István és Khuen-Héderváry Károly reakciós politikájával. Nem tehetetlen, hogy a munkapártból kilépők száma több lesz jóval a huszonöttnél. Ha a kiválások bekövetkeznek, akkor nem lesz szükség új választásokra. A munkapártot akik ott hagyják, azok nem lépnek be

egy ártba sem, hanem mint pártkiváltak, Serényi Béla gróf kereskedelmi miniszter köré csoportosulnak s így a kormánnyal szavaznak.

Az új főispán - a makói hagy- másokért.

A miniszterelnök elő vezető a hagyományos küldöttségét.

Justh János dr. Csanád-megye főispánja, mint azt már többször megirtuk buzgón és lelkesen fáradozik Makó népéért. Ahol csak lehet s valamit csak tehet, megtesz Makó népéért. Be akarja bizonyítani, hogy a főispáni állás nemcsak dísz és méltóság, hanem gyönyörű hivatal. Dolgozni annak a városnak s megyének népeért, amelynek élén áll.

A makói hagyományosok sajnálják a legélelkenben azt, hogy már régen nem olyan kaliberű férfi áll a megye élén mint Justh János dr. mert akkor bizonyára nem történelmet írt volna meg az, hogy a hagyományos központosságával és maximalizálásával egyenesen tönkretették a makói népet.

A „Makói Független Ujság” munkatársának volt alkalma több ízben beszélgetni Justh János dr. főispánnal a makói hagyományosok dolgáról s minden alkalommal azt tapasztalta, hogy a főispánt a legnagyobb fájdalommal tölti el az a tudat hogy Makó szorgalmas népének existenciájába még mélyen

NAPI HIREK

Justh János dr. főispán beiktatása.

Mint illetékes helyről értesülünk Justh János dr. főispán beiktatása e hó 28-án azaz szombatkor egy hétre fog végbemenni. A beiktatás dacára a háberus viszonyoknak méltó fényben fog lefolyni. Makó népe megfogja mutatni, mily lelkesen tud tüntetni s melegen ünnepelni ezen férfiu mellett, ki jogainak bízke és bátor harcosa volt és lesz.

— Felhívás. Egy Török Antall nevű 3. honvéd mezej ezred 9. századbeli közlegényről érkezett értesítés a katonai ügyosztályhoz. Felhívtnak a hozzátartozók, hogy fentne vezetett eseményazonosságának megállapítása végett a városi katonai ügyosztálynál sürgősen jelentkezzenek.

— Augusztustól kezdve több cukrot kap Makó. Megírjuk, hogy Justh János dr. főispán közbenjárt a cukorközpontnál, hogy Makó város cukorkönti gonsát emeljék fel. A főispán akciója a legteljesebb sikerrel járt, mert mint értesülünk, már meg is jött a cukorközponttól az értesítés, hogy augusztustól kezdve Makó város 3 vagon cukrot kap havonként.

Visszafoglaltak Kalus várost

A japán flotta Wadivesztokban

A sajtóhadiszállásról jelentik: Vasárnapról hétfőre virradó éjjel az ellenség kiürítette Kalus várost, amelynek keleti szélét most már beventuk állásainkba. Csupán két kilométernyire Kalustól keletre vetette meg ismét lábát az ellenség Pomibale magaslaton. A Lomnica vonal teljesen kezünkben van, sőt Kalustól délre vonalaink már átnyulnak a Lomnicán és Debresianin át a Kamióla magaslatig terjednek, ami a hadműveletek esetleges

mul bele a hagyomány központosságát és ármaximálását.

Kifejezést adott annak, hogy ez a régi kormányának a büne amely szerződést kötött a hagyományra nézve amely szerződést kötött a hagyományra nézve amely szerződést megbejgatni alig lehet.

Justh János dr. főispánt azonban egy pillanatig sem hagyja nyugodni a makói hagyományok dajga. Biztos tudomásunk van arról, hogy Justh János dr. főispán, Eszterházy Mérić gróf miniszterelnök elé viszi a makói hagyományok ügyét.

A miniszterelnök megfogja hallgatni a makói hagyományokat.

Azt hisszük e hét végén legkésőbb a jövő hét elején fogja fogadni Eszterházy gróf miniszterelnök a makói hagyományokat küldetését. A küldettségét maga Justh János dr. főispán vezeti a miniszterelnök elé.

Ennyi jóindulat, ennyi fáradozás Makó népéért egyetlen a legnagyobb kálát váltja ki a makói nép szívéből az új főispán iránt, aki mint látható nem nyugszik addig, míg a makói hagyományok dolgán valami médon nem segítenek.

A szegedi büntetőjogi tömegsírok

Mandi Zeigmond pörének reviziója

Országos feltárást keltettek Balassa Ármán dr. szegedi ügyvédnek és bírálójának a Postai Naplóban megjelent cikkkel, melyekben rámutattak arra a parra a letárgyalására, melynek egyik szereplője a Balassa cikkben után látva, rajnálatra méltó áldozata a makói korsakodóvilág egyik igen értékes tagja, Mandi Zeigmond.

Szegedi büntetőjogi tömegsírok eia miatt cikkserozatot írt a Postai Naplóba Balassa Ármán dr., mely leplezetlen őszinteséggel tárja elénk, hogyan ítélték a bíróság, illetve hogyan történtek letárgyalások nyilvánosság nélkül.

Többek között így ír Balassa dr., kinek cikket helyesülke miatt csak kivonatosan közzétehetjük.

Az elsőfokú bíróság letárgyalási előke katonai szolgálati érdekből kizárta a letárgyalás nyilvánosságát.

Ilyen körülmények között a tényállás legkönnyebben az államrendőrségi nyomozásra volt utalható.

As összes gyűjelteltak első vallomását tartalmazó és az államrendőrségi nyomozási jegyzőkönyv arról nevezetes, hogy azt egyik detektív egy személyben mint nyomozó detektív, hatósági tanú és német tolmács vette fel magyarul nyelven egy magyarul egyet len kukkot nem tudó német nyelvű katonai gazdasági tisztel.

Es a katonai gazdasági tiszt a letárgyalás első napján kijelentette hogy a detektív által felvett jegyzőkönyv nem tartalmazza az ő vallomását, ő azt nem mondta, ami a jegyzőkönyvben van.

A kir. Kuriaának lehetetlenség volt azokat a letárgyalási adatokat látni, mert egyébként lehetetlenség elképzelni, hogy ítéletét ő is a nyomozás ezen adataira alapította volna.

A legtöbb ügyben arról volt szó, hogy az officiólis szót, rosszat, kukkeret, vagy más szót használt a megengedettnél magasabb árértékűt.

As árhatárt, amelyet az officiólis szónak szentis szabad volt, a vád fellegára szerint vagy a piaci ár, vagy a hadjelöltállításokról szóló törvény alapján rendelkezéssel megállapított térítési tételek szolgáltak.

Az utóbbakra való hivatkozást a védelem lehetetlennek tartotta, mert a térítési tételek csak az elrendelt rakvirálás esetén voltak kötelezők, de a szabad forgalom árakhoz semmiképpen vonatkozásban nem állottak.

Amit már előzőleg elmondottam, a vádbeli eszlekmények 1914. szeptember haváig kevéteittek el, vagyis a szállítási ügyletek ezen időpontra kötétek; a maximális árakat viszont csak 1914. december havában állapította meg a kormány.

As államrendőrség a nyomozást 1916. januárban kezdte, tehát akkor, amikor a maximális árak már meg voltak állapítva, a nyomozási jegyzőkönyvben az 1914. július szeptember havában kötött ügyletek keretében előzetesen a maximális ár kifejezését használták, érvény maximális ár alatt a térítési tételeket.

Igy szerepeltek a térítési tételek, mint maximális árak az egész büszper folyamán a ítéletek föl a vádoltak katasztrófáját.

As egyik vádolt, annak bizonyítását végezt, hogy a térítési tételekért az officiólis gabonamennyiséket is nem szerkesztett volna egész tömeg eredeti kötlevelet mutatott be a bíróságnak és ezekből megállapítottat kérte, hogy a ez. As kir. hadügyminisztérium, a földművelésügyi miniszter is milliókra menő értékek rosszat, szót és kukkeret vásárolt térítési tételek felül levő azokról az árakért, amelyeket neki fizetett az officiólis ha tehát csak a gabonamennyiséket a térítési tételekért beszeresethetők lettek volna, akkor a nevezett minisztériumok bizonyára beszeres-

tek volna; ő tehát a rendszeres forgalmi árakat kapta az officiólis listáról.

A kir. törvényszék a vádolt okirati bizonyítékainak fellelvását megtagadta.

Mandi Zeigmond fűszerkereskedő 8000 korona harravalót adott az officiólisnak azért, mert a cégnek több százszor koronát kitevő követelését bevitte a cég iredőjába s ott várattalann kifizette.

Ellene az volt a vád, hogy ezen összeggel megvesztegette az officiólis abból a célból, hogy fűszer árakat a cégtől magasabb áron vásároljon.

A cég bebizonyította azt, hogy a temesvári intendatúra is azért az árakért vásárolt a cégtől és utasította az officiólis, hogy ő is csakért az árakért vásároljon.

Kimondotta a kir. törvényszék ennek a makói kereskedő cégnek az ügyében, hogy a központosítási jobb minőségű árut szállított A kir. Kuria azt az ítélet kijelentést feleslegesen jelentette ki, a valóságunk mégis megfellel és kérdéses:

Lehet e ott a hadviselés érdekel ellen elkövetett büntetéstől bennélni ahol a kereskedő a megrendelt árutól jobb minőségű, vagy mondjuk csak a megrendelés szerű árut szállítja kellő mennyiségben, kellő időben és ezzel a hadviselés érdekeit kiszolgálja, még akkor is, ha a vád által panaszolt árkülönbséget a kincstárnak nérelmére szolgált volna.

Meggyőződésünk az, hogy ezek nek a pereknek a reviziója sürgősebb, mint amilyen sürgős volt a gyorított lassu büszvádi eljárás elszéleltetése és a visszaható erejű törvény meghozása.

Fájdalom, a visszaható erejű törvény súlyja az összes perjei bizonyítékok felretételével mégis ránkcsodott a szegedi vádoltak ama többségére is, akiket a háberus igazságszolgáltatás eltiport.

Mi védőügyvédek, akik ezeket a büszpereket alapozva ismerjük minden vonatkozásában, nem mondhatunk tehát mást, mint azt:

Az Isten örísse meg minden anyu magzatát a gyorított büszvádi ítéleménytől, a m. kir. Kuria alapszágában és tekintélyében akármennyire bízunk is.

Eddig a Balassa cikke. Ugy értesülünk, hogy a pör reviziója revoidesen megtörténik, amikor is több ártatlan ember adódik vissza a társadalomnak.

Eladó földek a város alatt

Veresében 6 hold,
Grizdóban 2 "
Bánomban 1 "
Ertekezhetni lehet:

Irítz Miksánál.

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyságban kaphatók Falugi-ógné

Ertesítés.

Fogkezelés, higiénia, egész fog sorok, szájgyógyászat, arany fogak, platinából

Fogorvosok

születésnapjából és a fog színével azonos porcelánból. Foghívóval ellátva, fogak fehérítését és minden fogorvos által alkalmatlanság elvártam, 25 éves fogtechnológiai gyakorlatom alatt több éven át Budapesten és Berlinben is számos tapasztalattal felbátorítottam arra, hogy ezen szakmámban a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánljam.

Teljes tisztelettel:

Seress György

vizsgázott fogtechnológus, 33. sz. Békés-úti ház, Makó.

Hirdetések felvételnek.

Műtanytervési vállalat.

KISS KÁROLY

denturotechnológiai vállalat.

Tennetiek rendszerint a leggyorsabbal a legpontosabbal hivatalos pontossággal és jutányos áron végez. Ravatalozások pompás elrendezésben! Ére és lakosságunknak!

Gyászestekben tessék teljes bizalommal fenti céghez fordulni.

Pontos készítés.

Marhabőrt,

lábőrt, juhbőrt, nyulbőrt, libabőr, szarvasbőrt és mindenféle bőrt, és gyapjút, a legmagasabb napi áron veszlek.

Löwenstein Armin

Deák Fenyves- u 43 szám. Pécsi úti halmérsé mellett.

Legjobb minőségű Gyaroki és Mátyási

fehér- és vörös borok, valamint a legjobb minőségű erdői Kőbányai világos és Szent István dupla malátát sör konyhában és nagyban

Irítz Sámuel özv. cégétől kapható.

Jó hazánk való

stati nyomtatás

tanulónak felvétel

totik a Makói

Független Újság

nyomdájában.

Makói Független Újság

nyomdai műintézete

Nyomtatványok gyors és pontos elkészítése

Telefon szám 124.